

Piwniczna-Zdrój

2/K/16

W dolinie Popradu

Piwniczna-Zdrój – miasto i siedziba gminy, położone po obu stronach rzeki Poprad przełamującej się pomiędzy wzniesieniami Beskidu Sądeckiego. Ok. 30% obszaru miejscowości leży na wysokości powyżej 700 m. n.p.m., a 53% powierzchni miasta zajmują lasy, które są ważnym walorem przyrodniczym i gospodarczym. Centrum oraz 44 przysiółki rozrzucone na zboczach gór, zamieszkuje około 6000 osób.

Królewskie Wolne Miasto Piwniczna zostało założone w Dolinie Popradu na tzw. surowym korzeniu na mocy dekretu króla Kazimierza III Wielkiego w 1348 r., w ramach polityki obronności kraju zakładającej lokowanie osad wzdłuż ówczesnych granic Rzeczypospolitej. Zasadzcą miasta na prawie magdeburskim był Hanko, mieszczanin pochodzący z Nowego Sącza. Pierwotna nazwa osady Piwniczna Szyja, która według dokumentu lokacyjnego istniała jeszcze przed powstaniem miasta, odnosiła się do „wąskiego przesmyku, gardziela”, czyli charakterystycznego zwężenia rzeki Poprad w okolicach dzisiejszego Międzybrodzia. Nazwa ta funkcjonowała do końca XVIII w. Sama nazwa Piwniczna pochodzi od „zaciemnionego przez cień gęstego boru wjazdu do miasta od strony północnej”. Alternatywnym wytłumaczeniem nazwy Piwniczna, opartym na ludowym przekazie utartym w tutejszej tradycji są dawne wzmianki, według których w Piwnicznej i okolicy były miejsca, gdzie istniały jakieś podziemne przejścia, tunele, szyby, lochy itp, obiekty z okresu wczesnego średniowiecza, które można byłoby wiązać z legendami o miejscowym prymitywnym kopalnictwie i obiektami o charakterze częściowo obronnym ludności, ze względu na trudne, i mało dostępne pogranicze. Pod starą szkołą (obecnie małe planty) widać otwór jamy, o której lud prawi, że pod miasteczkiem całym ciągnie się aż do Kamienego Gronia.

Centralną część miasta stanowi rynek, przy którym usytuowane są urzędy, ośrodek kultury z regionalnym muzeum (Towarzystwo Miłośników Piwnicznej), kościół parafialny czy otoczona wiekowymi drzewami zabytkowa cysterna.

Dzięki położeniu w sercu Beskidu Sądeckiego i bliskości Pienin, Piwniczna to miejscowość turystyczna – wypoczynkowa, węzeł wielu szlaków turystycznych: pieszych, rowerowych, konnych i narciarskich, o różnych stopniach trudności. Leśny Park Zdrojowy, usytuowany na położonej niemal w centrum miasta górze Kiczar, z wieloma ścieżkami, umożliwia odbywanie mniej wyczerpujących wędrowek i spacerów. Na turystów czeka również zorganizowany spływ tratwami po rzece Poprad, zaś zimowy pobyt uatrakcyjnią położone na terenie gminy stacje narciarskie z wieloma wyciągami.

Piwniczna-Zdrój to również jedno z dziewięciu uzdrowisk Ziemi Sądeckiej. Wszystkie ujęcia wody mineralnej, jak również pijalnie, park zdrojowy oraz Zakład Butelkowania Naturalnej Wody Mineralnej „Piwniczanka” znajdują się w dzielnicy Zawodzie.

**Na planie Piwnicznej-Zdroju
zaznaczono różne miejsca będące
punktami kontrolnymi (PK).**

**Potwierdzenie przebycia trasy polega
na udzieleniu odpowiedzi
na zadane pytania.**

**Długość trasy: 3 km
Do potwierdzenia: 16 PK**

Legenda

- budynek
- ⌚ pomnik
- ⚡ figura religijna
- ⚰ kapliczka
- × inny obiekt sztuczny

Opracowanie
Barbara Szmyt
i Dariusz Walczyna

Aktualność: listopad 2015 r.
Kreślenie mapy: Barbara Szmyt

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (2/K/16)

PK 1	<i>Gra plenerowa</i>
	Ile jest pionków?
PK 2	<i>Zdrój „Piwniczanka P-7”</i>
	Jaka jest głębokość odwiertu?
PK 3	<i>Fontanna w Parku Zdrojowym</i>
	W którą rocznicę lokacji miasta wybudowano fontannę?
PK 4	<i>Pijalnia wód mineralnych zbudowana w 1992 r. – w 60. rocznicę budowy pierwszej piwniczańskiej pijalni.</i>
	Ile „PIWNICZANEK” jest w ogrodzeniu?
PK 5	<i>Budynek przystanku kolejowego zbudowany z muru pruskiego w 1908/09 r.</i>
	Ile okien jest w budynku od strony torów?
PK 6	<i>Cmentarz żydowski prawdopodobnie z końca XIX w. Podczas II wojny światowej część nagrobków była wykorzystywana do celów budowlanych, do czasów obecnych zachowało się jedynie kilkanaście macew.</i>
	Jaką liczbę napisano na białym betonowym słupku najbliższej cmentarza?
PK 7	<i>Figura św. Jana Pawła II na dziedzińcu kościoła pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny. Kościół został wybudowany w stylu neobarokowym w latach 1881-86 na miejscu starszych istniejących w tym miejscu świątyń.</i>
	Co leży na głazie obok siedzącej postaci?
PK 8	<i>Kapliczka przydrożna</i>
	Ile postaci jest na płaskorzeźbie wewnątrz kapliczki?
PK 9	<i>Zabytkowy cmentarz - pomnik poświęcony poległym w latach 1939-45</i>
	Ile było kobiet wśród ofiar?
PK 10	<i>Cysterna murowana z XVII wieku. Pierwotnie zaopatrywała mieszczan w wodę, potem służyła jako zbiornik przeciwpożarowy. W 1801 r. doprowadzono tu wodę systemem drewnianych rur.</i>
	Jakie rzemiosła wymieniono na szczycie?
PK 11	<i>Pomnik poświęcony mieszkańcom Piwnicznej poległym podczas II wojny światowej</i>
	Ile osób, których nazwisko rozpoczyna się literą „P”, wymieniono na tablicy?
PK 12	<i>Pomnik upamiętniający istniejącą w tym miejscu do 1941 r. bożnicę</i>
	Ile wynosi suma cyfr z liczby w prawym dolnym rogu tablicy?
PK 13	<i>Drewniana studnia</i>
	Co znajduje się na szczycie?
PK 14	<i>Zabytkowa kapliczka przydrożna z XIX w. z figurą św. Jana Nepomucena</i>
	Z jakiego drewna wykonano figurkę świętego?
PK 15	<i>Pomnik upamiętniający 500. i 550. rocznice bitwy pod Grunwaldem</i>
	Na co „praojcom”?
PK 16	<i>Figura Matki Boskiej na zboczu góry, w Parku Węgielnik-Skałki</i>
	Ile ławeczek umieszczono wokół figury?

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły trasę TRInO.